
Сучасні шляхи й принципи модернізації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів філології в Україні

Марія Корнієнко

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, м. Миколаїв, Україна
ORCID: 0000-0001-6364-5314

Для цитування цієї статті:

Корнієнко Марія. Сучасні шляхи й принципи модернізації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів філології в Україні. International Science Journal of Education and Linguistics. Vol. 2, No. 6, 2023, pp. 1-8. doi: 10.46299/j.isjel.20230206.01.

Надійшла до редакції: 10 жовтня 2023 р.; **Схвалено:** 23 листопада 2023 р.;

Опубліковано: 01 грудня 2023 р.

Анотація: У статті висвітлюються концептуальні ідеї стосовно програмового забезпечення підготовки магістрів – учителів / викладачів іноземних мов на сучасному етапі реформування вищої школи в Україні. Актуалізуються суперечності, які виникають на шляху програмотворення та помітні в реалізації освітніх програм, розкриваються ключові положення й підходи до їх розроблення у контексті трансформаційних змін вищої освіти та європейської інтеграції. Розробка освітніх програм пов'язується з компетентнісним підходом до планування та проведення студентоцентрованого навчання, реалізується в умовах системної взаємодії між результатами навчання і заданими компетентностями. Пріоритетним для розробки освітніх програм є принцип взаємодії змісту освіти з формами й методами освітньої діяльності, що означає взаємозв'язок змістового й формального аспектів навчання і є потужною рушійною силою освітньої діяльності. Ключовою програмною фаховою компетентністю випускника магістратури визначається його професійна готовність і особистісна здатність інтегрувати концептуальні ідеї, знання й гіпотези та успішно виконувати комплексні завдання виробничого змісту й інноваційного характеру в галузі освіти, актуалізується суб'єктний потенціал магістрів і, відповідно, проблемно-концептуальна характеристика освітньої програми. Підкреслюється культурологічний характер формування сучасної освітньої програми, який передбачає технологічність програмотворчого процесу й означає його стандартизацію та структуризацію, що веде за собою свідомий розрахунок змісту освіти й очікуваних результатів освітньої діяльності. Вводиться поняття технології розробки освітніх програм, розкриваються перспективи її модернізації загалом. Стаття розрахована на викладачів і студентів, які досліджують історію педагогіки та методологію розроблення освітніх програм у галузі вищої освіти.

Ключові слова: едукація; технологія розробки освітньої програми; принципи модернізації програмового забезпечення; підходи до формування освітніх програм; іншомовна підготовка магістрів філології.

1. Вступ

Концептуальні засади модернізації програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів визначені в Конституції України, законах України «Про вищу освіту» та «Про освіту». Імплементация положень цих основних державних документів відбувається через Постанови Кабінету Міністрів, накази МОН України та відповідні рекомендації, в яких визначаються напрями і шляхи освітніх трансформацій у країні. Однак практика, коли інструктивні матеріали випереджають теоретичні дослідження педагогічних умов

запровадження освітніх змін, приводить до відставання програмового забезпечення навчального процесу від актуального змісту й результатів фахової підготовки.

Актуалізується проблема модернізації програмового забезпечення іншомовної підготовки фахівців у контексті трансформації вищої освіти в сучасній Україні та європейських галузевих стандартів.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом дослідження є методологія і методика розроблення програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів; предмет дослідження – принципи і підходи до створення освітніх програм підготовки магістрів – майбутніх учителів / викладачів англійської мови в умовах модернізації вищої школи в Україні на сучасному етапі. У процесі програмотворення важливо не обмежуватися окремими зразками або рекомендаціями стосовно формування освітніх програм і глибше розкривати сучасні тенденції щодо їх модернізації, повніше враховувати інтереси якомога ширшого кола зацікавлених осіб – замовників вищої освіти.

3. Мета та задачі дослідження

Мета і задачі дослідження полягають у висвітленні методології розроблення програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології, зокрема: а) принципів формування освітніх програм та б) актуальних підходів до їх створення у закладах вищої освіти України в першій чверті XXI століття..

4. Аналіз літератури

Методологічні засади формування освітніх програм підготовки майбутніх учителів іноземних мов розкриваються в працях А. Балюк [1], В. Безлюдної Н. [3], Батечко [2], С. Вітвицької [4], І. Гайдай [5], Н. Мачинської [10], Г. П'ятакової [14]. Вчені наголошують на варіативності й вибірковості навчальних планів, актуальних освітніх компонентах, професійній спрямованості підготовки магістрів та їх ролі в суспільстві. «Саме магістри, – підкреслює Н. Мачинська, – це ті фахівці, які здатні забезпечити вирішення сучасних актуальних проблем, і саме вони є необхідним потенціалом вищої освіти та основою інноваційного розвитку суспільства загалом» [10, с. 97]. Стосовно підготовки магістрів іноземної філології наголошуємо на їх ролі в процесі міжкультурної комунікації суб'єктів у світовому, насамперед загальноєвропейському просторі. Іноземна мова виступає необхідним інструментом міжособистісного спілкування й служить водночас формуванню культурної людини, збагаченої духовним потенціалом іншої нації, що є важливим чинником розвитку країни та її міждержавній інтеграції.

Рушійними силами модернізації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів є суперечності, що на думку С. Вітвицької, помітні між: сучасними вимогами інформаційно-технологічного суспільства і невідповідністю педагогів до професійної діяльності в нових умовах; суспільною потребою у висококваліфікованих викладачах закладів вищої освіти і традиційним підходом до їх підготовки; рівнем розвитку світової педагогічної науки, культури, соціальної сфери, виробництва й застарілим змістом, методами і формами підготовки майбутніх педагогів; невпинно зростаючим обсягом науково-практичної інформації в педагогічній сфері й можливостями її засвоєння; масовістю підготовки фахівців-педагогів й індивідуальнотворчим характером їх професійної діяльності; наявним рівнем повної педагогічної освіти й новими постійно зростаючими вимогами до педагогічної діяльності [4, с. 3]. Ці суперечності значною мірою визначають проблематику програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки й магістрів-філологів.

Засадничу роль у дослідженні історії й методології програмотворення відіграє розробка вченими нової парадигми вищої освіти [15], а також методичних рекомендацій стосовно створення освітніх програм у контексті реформування вищої школи в Україні, в яких висвітлюються теоретичні основи студентоцентрованого навчання й пропонується профіль освітньої програми у відповідності до нових стандартів вищої освіти та у зв'язку з присвоєнням кваліфікацій випускникам закладів вищої освіти. Пропагується компетентнісний підхід до навчання, спрямованого на очікувані результати, а також філософія проєкту Тьюнінг, що означає «узгодження освітніх структур та освітніх програм на основі різноманітності та автономності» [16, с. 6].

Інтеграція освітніх систем відбувається за умови їх узгодження та з метою академічної мобільності в толерантному освітньо-економічному просторі. Близькі за типологією освітні програми не стають при цьому одноманітними, зважаючи на певну автономію університетів та інтереси різних замовників вищої освіти: загальнодержавні, регіональні, власне університетські, стейкхолдерів та індивідуальні тощо.

Звертаємо увагу на принципову різницю між результатами навчання і компетентностями, попри близькість цих категорій. Ю. Рашкевич пояснює, що перші означають очікувані фахові знання й здатності, які має продемонструвати студент, другі є поєднанням знань, умінь і здатностей [15, с. 7-9]. Різниця між ними полягає в тому, що результати навчання здобуваються на рівні окремих дисциплін та освітньої програми загалом, тоді як компетентності є особистісним набутком випускника, що, як стверджує вчений, і є метою освітніх програм.

Відбувається актуалізація особистісної парадигми та, відповідно, студентоцентрованого навчання, що має потужний вплив на трансформації освітніх програм і вищої освіти загалом. Розроблення освітніх програм відбувається у взаємодії результатів засвоєння навчальних дисциплін та інтегрованих фахових компетентностей випускників, що максимально наближає зміст освіти до її загальних результатів, які є складниками кожної освітньої програми. Отже, виникає потреба як чіткого формулювання результатів навчання (РН) та програмних компетентностей (К), так і визначення співвідношень між ними, що реалізуються в успішній освітній діяльності в межах певної спеціальності та відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, наприклад, магістерського.

Із погляду історії педагогічної проблеми створення освітніх програм важливим є висвітлення вченими нової методології побудови освітньої програми та основних кроків її послідовної побудови:

- 1) перевірка відповідності основним умовам зацікавлених сторін;
- 2) визначення профілю освітньої програми;
- 3) опис мети програми та кінцевих результатів навчання;
- 4) визначення компетентностей;
- 5) розроблення навчального плану;
- 6) розроблення модулів та вибір методів викладання;
- 7) визначення підходів до навчання та методів оцінювання;
- 8) розроблення системи оцінювання якості освітньої програми [16, с. 27].

Дотримання подібного алгоритму формування освітніх програм дає змогу розробникам діяти в різних закладах вищої освіти за спільними правилами програмування освітньої діяльності, що допомагає визначенню потрібного змісту й належних результатів навчання, а також актуальних характеристик компетентного фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, сприяє вимірюванню цих якостей у поточному процесі та в підсумку освітньої діяльності.

5. Методи дослідження

У ході наукового пошуку для досягнення мети застосовувалися такі методи дослідження: теоретичні – *пошуково-бібліографічний*, для систематизації та класифікації джерельної бази дослідження; *системно-аналітичний*, для визначення наукових засад дослідження й стану розробленості проблеми, а також характеристики предметної термінології; *конкретизації та узагальнення, класифікації*, для визначення, формулювання та систематизації основних положень та висновків, що становлять результати дослідження; *парадигмальний*, для визначення ідей розвитку проблеми з погляду різних парадигм вітчизняної освіти; *емпіричні* – для визначення особливостей програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів на другому (магістерському) рівні вищої освіти в Україні на початку ХХІ століття.

Джерельну базу дослідження складають Закони України «Про освіту» (2020 р.), «Про вищу освіту» (2015 р.), Концепція організації підготовки магістрів в Україні за спеціальностями та освітніми програмами (2010 р.), Стандарт вищої освіти за спеціальністю для другого (магістерського) рівня вищої освіти; монографії й дисертації, фахові періодичні видання й збірники наукових праць, в яких висвітлюються ключові аспекти програмування й методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів, які навчаються в магістратурі.

У дослідженні використано також ресурси мережі Інтернет, що дало змогу ознайомитися з освітніми програмами іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури в університетах України, а також підручниками, методичними посібниками, тематичними публікаціями й документами тощо з проблеми дослідження.

6. Результати дослідження

Трансформації програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів реалізуються в умовах системного підходу до формування педагогічної освіти, кожна з підсистем якої є водночас об'єктом вивчення, суб'єктом трансформації та інструментом практичного застосування. Зміст освітніх програм визначає контент навчальних дисциплін і діагностику їх засвоєння, що сприяє реалізації загальної мети кожної освітньої програми.

Складовими положеннями концепції програмового забезпечення іншомовної підготовки філологів – здобувачів вищої освіти на магістерському рівні є принципи розробки освітніх програм. Так, принцип зв'язку навчання з життям передбачає природовідповідний зміст освіти й характер навчання, зумовлює узгодження індивідуальних запитів здобувачів освіти з національними та загальнолюдськими потребами й цінностями, стимулює інтеграційні процеси української освіти в міжнародному, насамперед європейському контексті. За цих умов актуалізується принцип гуманізації навчання, що здійснюється в парадигмі особистісно орієнтованої освіти й означає пріоритет студента, належна фахова підготовка якого особистим інтересам здобувача й потенційно забезпечує прогресивний розвиток людини, галузі й суспільства. Для цього в магістрів мають формуватися задані в освітній програмі компетентності, потрібні їм у подальшій навчальній, науковій, професійній діяльності та в реалізації особистісної траєкторії розвитку.

Ключовим для розробки освітніх програм є принцип взаємодії змісту освіти з формами й методами освітньої діяльності. Якщо профіль освітньої програми визначає компетентності, що формуються в майбутніх фахівців у процесі відповідного рівня освіти, то зміст і характер очікуваних компетентностей прямо пов'язаний зі змістом і спрямованістю програм (навчальних і робочих) дисциплін, що викладаються. Відповідно, і якість програм навчальних дисциплін, як і ефективність освітньої діяльності, детерміновані не лише їхнім змістом, а й формами та методами викладання. Йдеться про трансформації змісту освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів як у змістовому, так і формальному аспектах, що

актуалізує методичну складову проблеми. Реалізація освітньої програми у навчальному процесі передбачає системний зв'язок програмних матеріалів із методичними, зумовлює їх сфокусованість на загальних і фахових компетентностях інтегрального характеру, які має засвоїти випускник магістратури. Принцип системності й систематичності скеровує в дослідженні на дворівневе визначення системної взаємодії: по-перше, основних змістових компонентів освітньої програми і, по-друге, змісту й форм відповідної освітньої діяльності, що сприяє взаємодії програмового і методичного забезпечення результативного навчального процесу.

З очікуваними результатами освітньої діяльності за конкретною освітньою програмою та відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем тісно пов'язаний принцип прогностичності, що передбачає максимальне узгодження мети освітньо-професійної програми зі структурованими компетентностями, які має опанувати випускник-магістр, та конкретними результатами реалізації навчальних дисциплін. Досягнення результативних цілей освітньої діяльності забезпечується змістовим взаємозв'язком структурних елементів освітніх та навчальних програм і потребує певної синхронізації розробки й застосування програмових і методичних матеріалів.

Оскільки успішна освітня діяльність тісно пов'язана з її результатами, то актуалізується принцип діагностичності, що має сприяти об'єктивному оцінюванню навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, забезпечує прозорість проведення поточної та підсумкової атестації за європейськими умовами. Важливо застосовувати форми діагностики, які б дали змогу комплексно перевірити в студентів актуальний рівень набутих компетентностей та визначити чинники впливу на їх ефективне формування [13].

Послідовність реалізації компонентів освітньої програми, взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки фахівців, єдність професійної та науково-дослідницької складових, зв'язок освітньої програми з навчальним планом та програмами (навчальними і робочими) навчальних дисциплін забезпечується внаслідок застосування педагогічних технологій. Принцип технологічності, застосований до розробки освітніх програм, реалізується завдяки алгоритмізації покрокового створення освітніх програм і структуруванню змісту навчальних дисциплін та відповідного навчального процесу, що дає змогу розробляти відповідну систему програмотворення та навчально-пізнавальних пізнавальних дій і навчання загалом, а також визначає відповідний контент методичних матеріалів.

Реалізація в процесі розроблення освітніх програм перелічених принципів сприяє актуалізації парадигми особистісно-орієнтованої освіти й діяльнісно-компетентнісному підходу до її реалізації у вищій школі, що означає суб'єктність усіх учасників педагогічного процесу та зосередження їх на формуванні профільних компетентностей і соціально свідомої особистості. Диференціюються дії викладачів і студентів, міцніють тенденції до продуктивного навчання та самоорганізації здобувачів вищої освіти у партнерській взаємодії з викладачем-тьютором, що сприяє формуванню в майбутніх фахівців заданих компетентностей і вихованню в них суб'єктного досвіду відповідної навчальної, дослідницької чи професійної діяльності.

Компетентнісна спрямованість освітніх програм прямо пов'язана із зусиллями їх розробників та навчально-пізнавальною роботою викладачів і студентів. Активність перших зумовлюється модернізаційними змінами в освіті, других – оновленням змісту освіти й очікуваних результатів освітньої діяльності та засвоєнням здобувачами загальних і фахових компетентностей. Враховуємо зовнішні чинники впливу на якість освіти та внутрішні – можливості пізнавальної саморегуляції в студентів у міру засвоєння ними навчальних здатностей і фахових компетентностей. «Добре організоване «зовнішнє» і переведення його у «внутрішнє», – на думку С. Гончаренка, – основний шлях формування суб'єкта» [6, с. 21]. Отже, основним завданням є поступове переведення зовнішніх впливів у внутрішній план кожного студента, що потребує відповідного характеру пізнавальної діяльності всіх її учасників та відповідає вимогам студентоцентричного навчання.

Оскільки навчання відбувається безпосередньо в пізнавальній діяльності – колективній, груповій чи індивідуальній, за прямої участі викладача або самостійно, звертаємо увагу на те, що видатні педагоги і психологи минулого (А. Макаренко, В. Сухомлинський) і сучасні (С. Гончаренко [6], М. Євтух [7], І. Зязюн [8], В. Кремень [9], В. Огнев'юк [11]) фактором впливу на результат навчальної роботи називають характер пізнавальної діяльності учнів і студентів, пропагуючи пізнавальну суб'єктність здобувачів освіти, обґрунтовуючи нову філософію педагогічної дії та технологізацію навчального процесу.

Оскільки ключовою програмною фаховою компетентністю випускника магістратури визначаємо його професійну готовність і особистісну здатність інтегрувати концептуальні ідеї, знання й гіпотези та успішно виконувати комплексні завдання виробничого змісту й інноваційного характеру в галузі освіти, то актуалізується суб'єктний потенціал магістрів і, відповідно, проблемно-концептуальна характеристика освітньої програми, активізуються гуманістична спрямованість, аксіологічний характер і культурологічне значення змісту й форм вищої освіти. Зважаємо на те, що гуманізація освіти найперше відображується в освітніх програмах, її меті, змісті й результатах реалізації, а також у тих перевагах, які дає освіта випускнику для його професійної діяльності та особистісної самореалізації як в особистому житті, так і на виробництві.

Можливість долучитися до світових культурних надбань дає змогу вітчизняній школі засвоїти інноваційні технології організації навчального процесу, провести структурування змісту вищої освіти й запровадити нову філософію викладання та навчання, забезпечуючи необхідну якість освіти. Зміщення акцентів із педагогіки на едукацію означає актуалізацію освітніх компонентів і процесів, а також суб'єктів освітньої діяльності. Отже, освіта має здійснюватися в інтересах її здобувача з метою його професійно-особистісного розвитку та підготовки до роботи в конкурентному середовищі сучасного ринку праці. Важливим компонентом цієї підготовки є не тільки конкурентоздатність, а й готовність до партнерства, продуктивної співпраці завдяки розширенню можливостей для працевлаштування.

Стосовно культури освітньої діяльності постає питання педагогічних технологій. Зважаючи на те, що технологізація освітньої діяльності реалізується в структуруванні освітніх програм та результатів навчання, у контексті нашого дослідження актуалізується поняття технології розробки освітніх програм. Зasadничою є думка С. Гончаренка про те, що педагогічна технологія є «... в загальному розумінні системний метод створення, застосування й визначення всього процесу навчання і засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти» [6, с. 331]. Технологія розробки освітньо-професійних програм має бути так само системно організованим процесом, передбачаючи систему ідей і норм, компонентів і результатів, схем і форм, шляхів і методів, що характерно для системного й синтезованого методу створення та реалізації програмованого навчання. Йдеться про програмування змісту освіти шляхом його структурування за кредитами й темами, формами навчальних занять та засобами діагностики.

Розробники освітніх програм мають у своєму розпорядженні методичні рекомендації до розроблення освітніх програм. Однак невинні трансформації в освіті потребують постійного оновлення програмових та методичних ресурсів. Особливо це стосується інноваційних технологій, які зумовлюють модернізацію змісту, форм і методичного арсеналу вищої освіти. Названі вченими (І. Зязюн [8], О. Пехота [12] та ін.) ознаки педагогічної технології: а) стандартизація та уніфікація педагогічного виробництва; б) структурування змісту і процесу навчальної роботи відповідають логіці технологізованого підходу до створення освітніх програм і можуть бути так само ознаками технології їх розробки. Важливим інструментом програмотворення є технологізація, що забезпечує належний порядок дій розробників і відповідну структуру змісту освітніх програм.

7. Перспективи подальших досліджень

Проблеми створення освітніх програм пов'язані з подальшим моделюванням сучасної освітньої програми іншомовної підготовки магістрів-філологів і потребують подальшого вирішення як у теоретико-методологічній, так і у прикладній площині з метою мінімізації формального підходу.

8. Висновки

Отже, за результатами дослідження встановлено, що модернізація освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів на сучасному етапі здійснюється:

- за принципами а) зв'язку навчання з життям і гуманізації навчання; б) систематичності й системності планування й проведення освітньої діяльності; в) прогностичності й діагностичності освітніх результатів; г) технологічності формування освітніх програм;
- у парадигмі особистісно орієнтованої освіти;
- на основі діяльнісно-компетентнісного та культурологічного підходів до створення освітніх програм.

Технологія розробки освітньо-професійних програм є системно організованим процесом, передбачає систему ідей і норм, компонентів і результатів, схем і форм, шляхів і методів, що характерно для системного методу створення та реалізації програмового забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою.

Список літератури:

- 1) Baliuk A. S. (2015). Peculiarities of training of future masters of humanitarian specialties in the organization of scientific and research activities. *Science and education*. No. 9, P. 7–11.
- 2) Батечко Н. Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: дис... д-ра пед. н.: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ, 2016. 669 с.
- 3) Безлюдна В. В. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх дис...учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах України (1948-2016 рр.): дис... д-ра пед. н.: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Рівне, 2018. 439 с.
- 4) Вітвицька С. С. Теоретичні і методичні засади педагогічної підготовки магістрів в умовах ступеневої освіти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. Житомир., 2011. 43 с.
- 5) Гайдай І. О. Підготовка вчителя-філолога подвійного профілю у вищих педагогічних навчальних закладах України (1956 р. – поч. ХХІ ст.): дис... канд. пед. н.: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 015 – педагогічні науки. Житомир, 2017. 342 с.
- 6) Гончаренко С. У. Методика як наука. Хмельницький: Вид-во ХГПК, 2000. 30 с.
- 7) Євтух М.Б. Методологічні засади трансформації вищої освіти України в контексті болонського процесу. *Освітологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.* / укл.: Огнев'юк В.О., Сисоєва С.О. Київ: ВП «Едельвейс», 2013. 744 с.
- 8) Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: моногр. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
- 9) Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. 2-е вид. Київ: Товариство «Знання» України, 2011. 520 с.
- 10) Мачинська Н.І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю: моногр. / за ред. С. О. Сисоєвої. Львів: ЛьвДУВС, 416 с.
- 11) Огнев'юк В. О. Інтеграційні горизонти української освіти: відкритість системи й пріоритет національних інтересів: *Освітологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.* / укл.: Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О. Київ : ВП «Едельвейс», 2013. 744 с.

12) Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А. С. К., 2001. 256 с.

13) Підласий П. І. Діагностика та експертиза педагогічних проєктів: навч. посіб. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні). Київ: Україна, 1998. 343 с.

14) П'ятакова Г. П. Підготовка магістрів-філологів в університетах країн Вишеградської групи: виклики, традиції, досвід: навчально-методичний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 246 с.

15) Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: моногр. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. 168 с.

16) Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.

Modern ways and principles of modernization of educational programs of foreign language training of philology masters in Ukraine

Mariia Korniienko

V.O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University, Mykolaiv, Ukraine

ORCID: 0000-0001-6364-5314

Abstract: The conceptual ideas regarding the program provision for the training of masters - teachers / lecturers of foreign languages at the current stage of higher education reform in Ukraine are highlighted. The contradictions that arise on the way of program creation and are noticeable in the implementation of educational programs are updated, the key positions and approaches to their development are revealed in the context of transformational changes in higher education and European integration. The development of educational programs is connected with a competency-based approach to planning and conducting student-centered training, implemented in the conditions of systemic interaction between training results and set competencies. The priority for the development of educational programs is the principle of interaction of the content of education with the forms and methods of educational activity, which means the interrelation of content and formal aspects of education and is a powerful driving force of educational activity. The key program professional competence of a master's graduate is determined by his professional readiness and personal ability to integrate conceptual ideas, knowledge and hypotheses and successfully perform complex tasks of industrial content and innovative nature in the field of education, the subject potential of master's degrees and, accordingly, the problem-conceptual characteristics of the educational program are actualized. The cultural nature of the formation of a modern educational program is emphasized, which implies the technological nature of the program-making process and means its standardization and structuring, which entails a conscious calculation of the content of education and the expected results of educational activities. The concept of educational program development technology is introduced, the prospects for its modernization in general are revealed. The article is intended for teachers and students who research the history of pedagogy and the methodology of developing educational programs in the field of higher education.

Keywords: education; educational program development technology; principles of program modernization; approaches to the formation of educational programs; foreign language training of philology masters.
